

[Carl F. Madsen.]

have Spørgsmaalet om Lærlingeforholdene op til Behandling. Det vækker en vis Uro og Utryghed, baade i den ene Kreds og i den anden Kreds. Jeg skal i hvert Fald yde min Bistand til, at det om muligt kan lykkes at naa til Enighed i Aar. Men hvis det er Mening, at de Tanker, som Venstres Ordfører har fremført, skal fastholdes, saa naar vi, det kan jeg sige allerede nu, ikke til Enighed.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Lange: Da det kun er faa Maanedere siden, vi behandlede et ligelydende Lovforslag, skal jeg heller ikke gøre mange Bemærkninger ved denne Behandling, dette saa meget mindre, som vi Gang paa Gang har behandlet Lovforslag af lignende Karakter som det foreliggende. I øvrigt egner et Lovforslag af denne Art sig langt mere til Udvalgsbehandling end til en større Forhandling her i Tinget.

Jeg mener dog, at det er et uheldigt valgt Tidspunkt, naar Ministeren nu, da Erhvervslivet har saa overordentlig store Vanskeligheder at kæmpe med og i Virkeligheden slet ikke er i Stand til at bære forøgede Byrder, men daglig maa sysle med Tankerne om, hvorledes man skal blive i Stand til at nedsætte de Udgifter, som allerede hviler paa de enkelte Virksomheder, fremsætter et Lovforslag, som — hvad man ellers kan mene om det — ikke kan undgaa ved sin Gennemførelse at lægge nye Byrder paa de erhvervsdrivende. En anden Anke mod det foreliggende Lovforslag er den, at Tendensen i det er at skabe et Modsætningsforhold mellem Arbejdsgiveren og den, der er beskæftiget i Virksomheden. Det er naturligvis ikke Formaalet, men mange af disse Bestemmelser kan ikke undgaa at virke i Retning af at skabe et Modsætningsforhold, som netop nu er i allerhøjeste Grad uheldigt. Ingen Sinde har maaske Tiden i højere Grad krævet en Fællesfølelse mellem Lederen af Virksomheden og de Folk, der er beskæftiget i den. Jeg tror, at Forslaget paa mange Punkter beror paa en misforstaaet Hensyntagen til Lærlingene, og at det i mange Henseender vil vise sig paa ingen Maade at være til Gavn for Lærlingen og hans Uddannelse.

Jeg vil ogsaa, ligesom det er sket fra den ærede Ordfører for Venstres Side, henvende Opmærksomheden paa, at det gennem Aar har været et stærkt og stadig fremholdt Ønske fra Handelsstandens Side, at man fik en særlig Lærlingelov for Handelen. Jo

flere Fag man søger at føre ind under Lærlingeloven, des mere paakrævet bliver en saadan Udskillelse. Der er jo meget forskelligartede Forhold ved Handelen og ved Haandværk og Industri.

Ved Forelæggelsen, ikke nu, men i Maj, udtalte den højtærede Minister, at der var fire Forhold, som det særlig var paakrævet at faa ændret gennem en ny Lærlingelov. Det første var Læretidens Længde, det andet var den mangelfulde Uddannelse, det tredje Lærlingelønnens Beregning og det fjerde det faglige Tilsyn med Uddannelsen. Naar man sammenholder det andet Forhold, den mangelfulde Uddannelse, med Ministerens Ønske om at faa Læretidens Længde begrænset, skulde man dog synes, at disse to Forhold stred mod hinanden. Man kan ikke paa een Tid klage over, at Uddannelsen indenfor et Fag er mangelfuld, og samtidig kræve Læretiden nedsat. Det, at man har en Maksimumsgrænse for Læretiden, maa efter min Mening være fuldt ud betryggende. At Ministeren skal kunne fastsætte, at Læretiden i visse Fag skal være tre Aar, skønt Fagets Udøvere maaske mener, at denne Læretid er for kort, anser jeg for i allerhøjeste Grad uheldigt.

Naar den højtærede Minister peger paa, at man gennem dette Lovforslag tilsigter at bøde paa den mangelfulde Uddannelse, maa jeg i Tilslutning til Venstres ærede Ordfører sige, at dette med den mangelfulde Uddannelse er der ingen Baggrund for. Dansk Haandværkerstand og dansk Industri, og jeg vil gerne tage den danske Handelsstand med, har ikke alene vist stor Evne til, men ogsaa stor Interesse for at give henholdsvis Handelen og Haandværkets Ungdom den bedst mulige Uddannelse. Det har de vist ikke alene ved det Arbejde, der er udført i Virksomhederne, men ogsaa ved de Ofre, de paa anden Maade har bragt. Jeg vil gerne pege paa de tekniske Skoler, Teknologisk Institut, Handelsaftenskolerne og den højere Handelsskole. Det Led, som disse Institutioner er i Ungdommens Uddannelse, er skabt ved Haandværkets og Handelen's eget Initiativ. Det er ikke Staten, der har krævet det; men Haandværk, Industri og Handel har selv rejst hele denne Skolevirksomhed. Det, at Staten har ydet Tilskud — saa vidt jeg ved, ikke fra Begyndelsen, men senere, da man ogsaa fra Statens Side blev klar over Betydningen af denne Undervisning —, kan ikke afkræfte, at det er Haandværket og Handelen, der bringer de store Ofre og har